

KUNSTGREPEN

VPT-erelid Dhian Siang Lie zei ooit: "Podiumtechniek bestaat niet. Er bestaat alleen techniek, en die kun je toepassen op een podium." Dus waarom zou je enkel naar middelen grijpen die voor theater bedoeld zijn? Kunst vraagt om een vrije geest – het verlangde effect soms om een verrassende oplossing.

'Als geld geen probleem is, kun je

Een fontein van liefde

| TEKST: GERBRAND BORGENDORFF | ILLUSTRATIE: ERIC HELDENS |

Liefde is een dans/mimevoorstelling van Maas theater en dans. Dit gezelschap maakt en speelt jeugdvoorstellingen in het eigen theater in Rotterdam en in scholen en theaters in het hele land. *Liefde* gaat over, hoe kan het ook anders, de liefde en relaties en hoe die zich ontwikkelen tijdens het leven van kind tot volwassene. Regisseur Moniek Merckx wilde letterlijk een spetterend einde aan de voorstelling en vroeg om 'iets met water'. Nadat een aantal varianten uitgeprobeerd waren, kwam hoofd techniek Peter Raaijmakers met het voorstel om een waterorgel te bouwen. Zowel Merckx als decorontwerper Sanne Danz waren direct enthousiast. Danz had aanvankelijk een plein ontworpen met een fontein, waar omheen de scènes werden gespeeld. Een prachtige setting, maar lastig qua zichtlijnen, vooral in lijsttheaters. Besloten werd om een brede trap te bouwen als achterwand. Hierin zijn kleine fontein verwerkt die je ook wel ziet op pleinen in de stad.

Een led-dimmer als switchpack

De trap van *Liefde* bestaat uit vijf delen die naast elkaar zijn geplaatst. De bovenkant van ieder deel is een brede bak met een rooster als loopvlak. Ieder deel is voorzien van een fontein met een serie spuitmondjes die elk apart bediend moeten kunnen worden, het liefst via dmx. Als geld geen probleem is, kun je natuurlijk kiezen voor switchpacks, gecombineerd met een 12V voeding voor de magnetische klepjes van de spuitmondjes, maar dat is duur en het kost ruimte. Raaijmakers zocht een goedkope manier om 80 stuks 12V schakelingen te bedienen via dmx en bij voorkeur in een compacte vorm. Hij dacht aan een led-dimmer. Dat ligt niet direct voor de hand, maar wel als je bedenkt dat je daarmee beschikt over 48 dmx-gestuurde kanalen. Hij had er 80 nodig, dus hij had de

investering kunnen beperken tot de aanschaf van twee led-dimmers van ieder 74,37 euro ex. BTW. Raaijmakers kocht er vijf. Zo kon hij iedere bak uitvoeren met een eigen 230V voeding en een dmx-aansluiting. Als er geen draadjes hoeven te lopen tussen de verschillende bakken, is het geheel minder storingsgevoelig en makkelijker op te bouwen. Met dit systeem kon hij via de lichtcomputer bepalen welke spuitmondjes open stonden en welke niet.

Een kraan als drukregelaar

Nu wilde hij nog de hoogte van de waterstraal regelen. Je kunt dat doen door de waterpomp letterlijk te dimmen, maar het lastige is dat een pomp daar slecht op reageert. Bij minder dan 70% branden de spoelen van de pomp binnen de kortste keren door. Decorbouwer Quirijn Smits bedacht een eenvoudige oplossing: een kraan. Deze is direct achter de pomp gemonteerd en zorgt dat het water uit de pomp deels terugstroomt in de waterbak. Alleen het water dat niet via de kraan wegloopt komt bij de spuitmondjes terecht. Dat voorkomt een te hoge waterdruk op de spuitmondjes. Het regelbereik tussen 70% en 100% is toereikend om de hoogte van de waterstraal te bepalen. De kraan kan eenmalig met de hand worden ingesteld zodat de juiste druk overblijft. Nu nog voorkomen dat het water binnen de perken blijft. Zo'n 80% van het water gaat recht omhoog en valt dus terug in de bak. De rest komt terecht op de dubbele dansvloer die boven en onder geplakt is. Een aluminium latje van 2 cm hoog rondom fungeert als waterkering. Twee waterstofzuigers zijn genoeg om de hele vloer snel droog te krijgen. En de dansers? Die zijn kletsnat na de spetterende slotscène in het waterorgel. Terwijl de techniek zorgt voor een droge vloer, trekken zij een droog schulkje aan voor de volgende voorstelling. <<

Zelf ervaring met het gebruik van 'oneigenlijke' (technische) middelen voor theateffecten? Laat het ons weten, we beschrijven het graag in deze rubriek. Mail naar kunstgreden@zichtlijnen.nl.

natuurlijk kiezen voor switchpacks'